

Наставно-уметничко-научном већу Факултета музичке уметности у Београду
Б е о г р а д, Краља Милана 50

Сенату Универзитета уметности у Београду
Б е о г р а д, Косанчићев венац 29

ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ ЗА ОЦЕНУ И ОДБРАНУ ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА:

Елементи белканто стила у делима за контрабас Ђованија Ботезинија

Кандидат: Љубинко Лазих

Комисија за оцену и одбрану у саставу: мр Гордана Матијевић Недељковић, редовни професор ФМУ, председник Комисије, др ум. Слободан Герић, редовни професор ФМУ, ментор, др Александра Паладин, доцент, Факултет савремених уметности, коментор, др ум. Срђан Сретеновић, редовни професор ФМУ и др ум. Мина Менделсон, редовни професор Факултета уметности у Нишу, упознала се са писаним делом докторског уметничког пројекта *Елементи белканто стила у делима за контрабас Ђованија Ботезинија* и присуствовала јавној уметничкој презентацији кандидата Љубинка Лазиха. На основу сазнања која је стекла анализом овог рада, биографских података, досадашњих уметничких резултата кандидаткиње и уметничке презентације, Комисија подноси Наставно - уметничко - научном већу Факултета музичке уметности и Сенату Универзитета уметности у Београду следећи

ИЗВЕШТАЈ

Овај извештај садржи: уводни део - хронологију докторског уметничког пројекта, биографске податке, анализу јавне уметничке презентације и писаног докторског уметничког пројекта кандидаткиње, оцену остварених резултата са критичким освртом као и закључак Комисије са образложењем.

УВОДНИ ДЕО

ХРОНОЛОГИЈА ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА

ЉУБИНКО ЛАЗИЋ пријавио је тему докторског уметничког пројекта под називом: „Елементи Белканто стила у делима за контрабас Ђованија Ботезинија“.

На предлог Катедре за гудачке инструменте бр. 01-1130/23 од дана 14. јуна 2023. године, Веће Факултета на седници од 03. јула 2023. године донело је одлуку бр. 01-1130/2-23 од 04. јула 2023. године о именовану Комисије за оцену предлога докторског уметничког пројекта, у саставу:

др ум. **Срђан Сретеновић, ред.проф., председник Комисије**

др ум. **Слободан Герић, ред.проф.,**

др ум. **Мина Менделсон, ред. проф. Факултета уметности у Нишу.**

Веће Факултета на седници од 13. септембра 2023. године донело је одлуку бр. **01-1665/23 од 13. септембра 2023. године о усвајању позитивног Извештаја бр. 01-1433/23 од 26. јула 2023. године Комисије за оцену предлога докторског уметничког пројекта** и одобравању теме докторског уметничког пројекта под називом: „Елементи Белканто стила у делима за контрабас Ђованија Ботезинија“.

Сенат Универзитета уметности у Београду на седници од 28. септембра 2023. године донео је одлуку бр. 7/370 од 04. октобра 2023. године (бр. 01-2023/23 од 09. октобра 2023. године) о одобравању рада на реализацији докторског уметничког пројекта. **За ментора докторског уметничког пројекта именован је др ум. Слободан Герић, ред.проф., а за коментора др Александра Паладин, доцент Факултета савремених уметности у Београду.**

На основу обавештења ментора бр. 01-2481/2-23 од 20. новембра 2023. године и предлога Катедре бр. 01-2481/23 од 20. новембра 2023. године, Веће Факултета на седници одржаној 13. децембра 2023. године донело је одлуку бр. 01-2639/23 од 15. децембра 2023. године о именовану Комисије за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта, у саставу:

мр Гордана Матијевић – Недељковић, ред.проф., председник Комисије,
др ум. Слободан Герић, ред.проф., ментор,
др Александра Паладин, доцент Факултета савремених уметности у Београду,
коментор,
др ум. Срђан Сретеновић, ред.проф.,
др ум. Мина Менделсон, ред. проф. Факултета уметности у Нишу.

БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Мр Љубинко Лазивић, ванредни професор на Универзитету уметности у Нишу и соло контрабасиста Београдске филхармоније, рођен је 1979. године. Школовао се у Новом Саду, на Цетињу, у Минхену и Цириху. Током студија на Високој школи за музику у Минхену (Hochschule für Musik München), у класи проф. др Клауса Трумпфа, учествовао је, као солиста и камерни музичар, на бројним такмичењима и фестивалима широм света и освајао награде и признања. Тренутно похађа докторске студије у завршној фази на Факултету музичких уметности у Београду.

Похађао је мајсторске курсеве у иностранству код најеминентнијих педагога: Милослав Гајдош, Вернер Цајбих, Ринат Ибрагимов, Томас Мартин, Павел Аксамит Ирена Олкиевич, Петја Баговска, Милослав Јелинек, Еуген Левинсон, Штефан Шефер, Арни Егилсон, Франк Прото, Даријуш Мизера, Лев Раков, Франсоа Рабат.

Као солиста наступао је са Београдском филхармонијом, Македонском филхармонијом, Црногорском Филхармонијом, камерним оркестром из Минхена, Хајлбронна, Горлица и Оснабрука, Војвођанским симфонијарима и Руским оперским оркестром из Перма. Стални је гостујући контрабасиста у оркестру Музика Аетерна из Санкт Петербурга под управом Теодора Курензиса. Такође је солистички наступао са познатим музичарима као: Пласидо Доминго, Максим Венгеров, Едуард Шмидер, Даниел Хоп, Роман Патколо, Едгар Крап, Александар Сердар. Са квинтетом Басиона Амороза иза себе има више од седамсто концерата широм света. Целовечерње реситале одржавао је у Нишу, Коларчевој задужбини у Београду, Италијанском културном центру, Сали београдске филхармоније, Новом Саду, Крагујевцу, Лесковцу, Берлину, Минхену.

Води редовне мајсторске курсеве у Бањи Ковиљачи и Лесковцу (2016., 2017, 2018. 2019, 2020 године), Београду, Кини и Кореји, Немачкој, Црној Гори, Бугарској и Пољској. На савезним такмичењима 1996,1998. и 2000 године освајао само прве и специјалне награде. Проглашен је за најбољег студента на универзитету Црне Горе (област уметности) 2001. године. Међународно такмичење Јохан Матијас Шпергер у Немачкој

2002, 2004, 2006. године. Франтишек Грегора у Чешкој 2002. године. Франц Симандол у Брну 2004. године. Европска награда за најбољи квартет 2003. године.

Учествовао је у раду жирија на републичком такмичењу у Београду и смотри талената у Сремским Карловцима, Такмичењу гудача „Јован Ђорђевић” у Београду, Гварнери Фестивалу у Баљи Ковиљачи, Такмичењу “Петар Коњовић”, Фестивалу Гудача у Нишу.

Са својим квартетом контрабаса Басионом Аморозом (Bassiona Amorosa) из Минхена, освојио је Европску награду за најбољи квартет 2003., Бахову плакету 2004. и Ехо Класик награду 2014. године, а као врхунац камерног музицирања имао је и наступ у великој сали Карнеги хола у Њујорку, Исак Штерн аудиторијум.

За собом Љубинко Лазић има дванаест дискова снимљених са ансамблом Басиона Амороза, трилогију и један диск ауторске музике са ансамблом Белтанго, трио са Немањом Богуновићем и диск оригиналне музике за контрабас и клавира. Једногодишње учешће у стварању деведесетоминутног документарног кино-филма о члановима квартета

Музицирао је са многим оркестрима: Баварски радио оркестар, Циришка опера, Виттембершки камерни оркестар, Интернационални камерни оркестар лауреата Палпити (I Palpiti), у Холивуду, Санкт-Петерсбуршка филхармонија, Филхармонија Нације Јустус Франц, оркестар музичке омладине Словеније, Минхенски симфонијари, симфонијски оркестар Бад Рајхенхал, Еурегио Пасау, Аугзбург, Вурзбург.

Учесник Шлезвиг-Холштајн фестивала (Schleswig-Holstein Festival) у Немачкој, фестивала у Сеулу, Јужној Кореји, фестивала у Кини и Јапану, танго фестивала у Буенос Ајресу, Аргентини, Луцерн фестивала у Швајцарској, Ставангер фестивала у Норвешкој, Регенсбуршки летњи фестивал, Барски летопис, Мекленбургфорполман, Кадакуес (Шпанија), Бахов фестивал у Фулди.

После завршених постдипломских студија у Минхену, неколико сезона провео је у Циришкој опери и Виттембершком камерном оркестру, са којим и данас наступа.

Члан је интернационалног удружења контрабасиста Јохан Матијас Шпергер. 2021 и 2022 године поводом 200 година рођења Ђованија Ботезинија извео је укупно пет солистичких реситала у Нишу, Крагујевцу, Београду, Новом Саду и Старој Пазови. Концерт у Новосадској културној станици Свилара одржан је 22.12 2021 на дан рођења композитора.

Љубинко Лазић припада новој генерацији свестраних музичара, чији је циљ да поред стандардног оркестарског свирања, развије и посебан стил солистичког и камерног музицирања на сродним, жичаним инструментима, гудачким и трзаним. Лазићев репертоар за контрабас, који новом методиком свирања и посебним методолошким приступом постаје равноправан инструмент са свим другим инструментима. Лазићев

репертоар чине дела свих епоха, праваца и жанрова: од барока, романтичарских концерата, свита, соната, као и модерних композиција посвећених овом инструменту.

СПИСАК НАСТУПА

- Репертоар Београдске филхармоније од сезоне 2005./2006. до данас.
- 4.-9.2.2014. St. Petersburg, Newski-Konzerthaus Bassiona Amorosa
- 13.2.2014. Wolfsburg, Theater
- 15.2.2014. Tecklenburg StadtTheater
- 16.2.2014. Leverkusen (Matinee 11Uhr)
- 1.3.2014. Straubing Katolische Kirche
- 9.5.2014. München, Max-Joseph-Saal
- 10.5.2014. Gilching bei München
- 11.5.2014. Heilbronn, Солистички наступ са оркестром, Пасионе Аморосо дупли концерт.
- 15.5.2014. Lauchheim, Schloss Kapfenburg, Eipperle-Rieger-Konzertsaal,
- 14.6.2014. Oldenburg, Alten Schloss
- 3.8.2014. Darmstadt Theater
 - Компакт диск Басиона Аморосо „Boundles”, издавач–Nasswetter Music Group, 2014,
- 16.8.2014. Potsdam, Schlössernacht
- 13.9.2014. Neuenhagen /bei Berlin
- 26.9.2014. Bocholt
- 27.9.2014. Steinfurt , Bagno
- 28.9.2014. Lengerich
- 24.10.2014. Berlin, Philharmonie
- 26.10.2014. München, Gasteig – ECHO Klassik dodela nagrade
- 20.12.2014. Scharnebeck (Nähe Lüneburg/Hamburg)
- 21.12.2014. Buchholz-Nordheide in „Empore“
- 22.12.2014. Neumünster, Theater Stadthalle
- 15.1.2015. Ibbenbüren, Bürgerhaus, са оркестром “Шпергер -Романса”
- 10.03 2015 Концерт професора у Нишу
- 15.5.2015. Horb
- 16.5.2015. Badenweiler
- 17.5.2015. Ebersberg, Altes Kino
- 28.6.2015. Wolfenbüttel, Bibliothek
- 10.6 2015 Концерт поводом јубилеја 50 година Универзитета у Нишу
- 10.7.2015. um 20 Uhr in der Hainhalle, Ismaning
- 17.7.2015. Frankfurt/M.
- 21.11.2015. Andernach, Schloss Burg Namedy
- 19.3.2016. Potsdam, 19 Uhr Lichtenau-Palais: 20 godina rada kvarteta”BASSIONA AMOROSA”
- 20.3.2016. Berlin, Philharmonie Kammermusiksaal; Jubilarni koncert 20 godina BASSIONA AMOROSA

- 16.4.2016. Zittau, Theater 19:30, im Sinfoniekonzert Prvo izvodjenje: „Bridge“ za Kontrabas kvartet i Orkestar kompozitor Stefan Schäfer i Orkestar „Neue Lausitzer Philharmonie“-Görlitz -
- 17.4.2016. Hoyerswerda 18:00, Sinfoniekonzert mit „Bridge“
- 19.4.2016. Görlitz, Theater 19:30 Sinfoniekonzert mit „Bridge“
- 20.4.2016. Görlitz, Vino e Cultura 19:30: BASSIONA AMOROSA Sonderkonzert
- 21.4.2016. Bautzen, Theater 19:30 Sinfoniekonzert mit „Bridge“
- 22.4.2016. Görlitz, Theater 19:30 Sinfoniekonzert mit „Bridge“
- 23.4.2016. Regensburg, Historischer Reichssaal
- 24.4.2016. Снимање музике за филм “*Lotzman und das Grosse Ganze*” композитора Мартине Ајзенрајх
- 5.-8.9.2016. MusicAeterna и Теодор Курензис Фестивал, Перм Русија
- 17.08 2016 Мајсторски курс и солистички концерт на „Стрингс” фестивалу у Лесковцу -
- 17.9.2016. Мастерклас у оквиру Контрабас Фестивала “Bass Passion Belgrad” ,Коларац
- 18.9.2016. Солистички Концерт, Коларац велика сала, Клавир Александар Сердар, гост Драган Ђорђевић. Програм, Фриба, Шуберт, Росини, Ботезини и Сен Санс.
- 20.-25.11.2016. MusicAeterna, Санкт Петербург
- 28.12.2016. Солистички Концерт, Стара Пазова, Позоришна сала, Клавир, Бојана Совиљ , Програм, Адолф Мишек Сонате 2 и 3
- 3.-9.1.2017. Мастер клас, Бања Ковиљача
- 14.1 2017. London, Royal Albert Hall, MusicAeterna и Теодор Курензис
- 27.2-10.3.2017. MusicAeterna, Теодор Курензис Перм Русија
- 31.3. 2017. Feldkirchen Alten Schloss, Басиона Амороса
- 9.4.2017. Учествовао је у раду жирија на такмичењу “Петар Коњовић”
- 20.-23.4.2017. Дани српске културе у Истри Солистички наступ
- 13.-15.5.2017. MusicAeterna, Perm, Rusija
- 29.5.2017. Memmingen Kreuzersaal
- 3.6.2017.” Предаваље по позиву ЕСТА, МШ „Владимир Ђорђевић
- 14.7.2017. Wasserburg am Bodensee St. Georg Kirche
- 16.7.2017. München Lenbachg Haus
- 20.8.2017. „Strings” фестивал, Лесковац, Мастерклас
- 22.9.2017. Boblingen
- 15.-30.12.2017. MusicAeterna, турнеја по целој Русији Трансибирском железницом у славу победе над фашизмом. Програм, Шостакович, Лењинградска Симфонија (Sankt Petersburg, Moskva, Novosibirsk, Perm, Tjumen)
- 11.-18.2.2018. Мастеклас Бања Ковиљача
- 25.2.2018. Жири на такмичењу „Владимир Ђорђевић”
- 26.2 2018 Мастерклас са Сандром Белић и Сашом Мирковићем Београду
- 14.4.2018. München, Künstlerhaus, Lenbachplatz 8
- 15.4.2018. Wendelstein (Nürnberg), Casa de la Trova
- 29.4.2018. Предаваље по позиву ЕСТА, МШ „Владимир Ђорђевић
- 10.5.2018. Братислава, Соло концерт са клавиром у Градској Кући, Бах, Пиацола, Гардел, Клавир Бојана Совиљ
- 15.7.2018. Камерни Оркестар Гудачи Светог Ђорђа, Пијацола Годишња доба.
- 23.-29.7.2018. „Strings”, Лесковац, Мастерклас
- 23.8.2018. Чаковец, Са квинтетом Рошер
- 25.8.2018 Соло са тамбурашким оркестром РТВ Програм, Пиацола, Војтарович

- 15.9.2018. Kloster Maulbronn
- 30.9.2018. Dorsten, Schloss Lembeck
- 6.10.2018. Tharandt, Bergkirche
- 20.10.2018. München, Солистички наступ, Per questa bella mano, Bottesini Tutto il Mondo sera.
- 27.10.2018. Überlingen (am Bodensee)
- 18.11.2018. Balingen (Baden-Württemberg.), Stadtkirche
- 8.12.2018. Солистички Концерт у Нишу. Сала Музичке школе. Програм Ботезини Фантазије на Беленијеве теме. Клавирска сарадња, Иван Новаковић.
- 19.12 2018 Солистички концерт уз пратњу Квинтета. Галерија РТСа. Директан радијски пренос, програм- Бах, Шпергер, Хофмајстер, Ботезини. “Гудачи у Галерији, Контрабас у првом плану”.
- 11.2 2019 Београд, Италијански Културни центар Солистички Концерт, Клавир Иван Новаковић, Програм Бах, Ботезини.
- 17.5 2019 Сеул, Јужна Кореја, Мастерклас на државној академији и концерт са колегама, Роман Патколо и Мин јае Сунг.
- 29.6 2019 Подгорица, Музичка школа Васа Павић, предавање на тему Контрабас у 21 Веку
- 29.06 Цетиње, Солистички Концерт , клавир Сенка Симоновић, програм, Сенад Гачевић и Милослав Гајдош.
- 26.7 2019 Лесковац, Стрингс фестивал. Мастерклас и Концерт са студентима полазницима.
- 9.10 2019 Бугарска, Софија, Мастерклас на државној академији за музику. Петја Баговска, Роман Патколо.
- 18.11 2019 Београд, Гварнеријус, Солистички Концерт, Клавирска сарадња Иван Новаковић, Програм, Ботезини Гран Дуо и 3 Фантазије на Белинијеве теме. Гост Марко Јосифоски виолина.
- 15.12 2019 Београд, фестивал Басоманија, Солистички наступ са гудачима Светог Ђорђа Ботезини Гран Дуо и Пасионе Аморосо. Виолина Марко Јосифоски и Контрабас Слободан Герић
- 1.2 2020 Инђија, Соло са гудачима Светог Ђорђа, Ботезини Гран Дуо, Дуо партнер Марко Јосифоски.
- 18.3 2020 Музичка галерија Коларца, Солистички Концерт, клавирска сарадња Иван Новаковић.
- 13.9 2020 Солистички концерт у Лесковачком културном центру. Бах, Шпергер, Ботезини и Гајдош. Клавирска сарадња Игор Дражевић.
- 5.9 2021 Стара Пазова, Порта храма Светог Илије, Ботезини Гран Дуо, Гудачи Светог Ђорђа, диригент Срђан Сретеновић.
- 21.10 2021 Стара Пазова, Хол Позоришне сале, Програм, Бах, Шпергер, Ботезини, Гуно, Шопен клавирска сарадња Ивана Тодоровић.
- 21.11 2022 Подгорица, Сала Музичког центра, Предавање на тему Ђовани Ботезини Живот и дело
- 22.11 2022 Мастерклас и Концерт са квинтетом контрабаса “Басонегро”.
- 5.12 2021 Солистички наступ са Гудачима Светог Ђорђа у Старој Пазови. Ботезини Гран Дуо

- 10.12 2021 Камерни концерт са квинтетом контрабаса у Хришћанској Адвентистичкој Цркви у оквиру фестивала Басоманија. Слободан Герић, Зоран Марковић и Јошт Ламперт. Гост, Роман Патколо.
- 8.12 2021 Евангеличка црква Стара Пазова, Квинтет Контрабаса, Слободан Герић, Зоран Марковић, Јошт Ламперт.
- 7.5 2021 Соло и са Квинтетом у Галерији Ристо Стијовић, Програм, Сенад Гачевић, клавирска сарадња Сенка Симоновић.
- 12.12 2021 Компакт Диск и Монографија поводом 30 Басоманије. Ботезини, Пасионе Аморозо, Гран Дуо и неколико текстова.
- 18.12 2021 Солистички концерт у Адвентистичкој цркви у Нишу, клавир, Сенка Симоновић, Програм, Бах, Ботезини, Гајдош и Сен Санс.
- 22.12 2021 Нови Сад, културна станица Свилара, Солистички Концерт поводом “200 година рођења композитора Ђованија Ботезинија”. Клавир, Сенка Симоновић
- 26.12 2022 Вече Ботезинија у сали Прве Српске гимназије у Крагујевцу, гост концерта Јован Богосављевић, клавирска сарадња Сенка Симоновић
- 29.12 2021 Сала Београдске филхармоније, Солистички концерт. Вече Ботезинија, Клавир Сенка Симоновић
- 22.1 2022 Мастер Клас, Бања Ковиљача.
- 30.1 2022 Музика Аетерна и Теодор Курензис, Москва и Краснојарск.
- 24.2 Подгорица, музички центар, Концерт са квинтетом Басонегро.
- 1.3 2022 Крагујевац, Солистички концерт, Сала Прве српске гимназије
- 9.4 2022 Салцбург Соло са Клавиром, Шпергер Концерт бр.1 премијерно и са квинтетом Басиона Амороса целовечерњи концерт. Сала конзерваторијума. Организатор Франц Пилингер.
- 14.4 2022 Ниш, Фестивал Басиона, Мастерклас, Росини Дуо за виолончело и Контрабас и Ботезини Пуритани фантазија, Срђан Сретеновић Виолончело и Сенка Симоновић клавир.
- 23.4 2022 Хојерсверда, Басиона Амороса контрабас Квинтет
- 17.5 2022 Подгорица, Соло са Симфонијским оркестром, Ботезини Пасионе Аморосо, диригент Роберт Хомен.
- 18.6 2022 Дортмунд, Бетовен маратон.
- 24.6 2022 Bodensee Bassiona Amorosa
- 26.6 2022 Нови Сад, Бетовен маратон, Београдска филхармонија, свих 9 Симфонија у једном дану.
- 28.6 2022 Белгија, Холандија и Немачка, Концерт са квинтетом контрабаса Басонегро у згради амбасаде Црне Горе.
- 20.7 2022 Нови Сад, Синагога, Jazz Suite за Хор, ударалке и Контрабас
- 23.10 2022 Герлиц, Немачка, Снимање и Концерт за телевизију АРТЕ
- 25.10 2022 Инђија, Концерт Басиона Амороса
- 26.10 2022 Београд Мастерклас, Академија музичке уметности
- 27.10 2022 Коларац, Басиона Амороса, Програм, Бах, Вивалди, Ботезини, Макхошвили, Бркљачић
- 28.10 2022 Крагујевац, Сала Прве гимназије, Басиона Амороса
- 29.10 2022 Лесковац, Ледамус Фестивал, Басиона Амороса
- 30.10 Стара Пазова, Евангеличка Црква, Басиона Амороса
- 5.11 2022 Минхен, Басона Амороса са Хором и Солистима

- 26-29.11. 2022 Подгорица, Фестивал Контрабас сусрети, Мастерклас , Музички центар, Артем Ђирков и Вељко Белевић
- 27.11. Предавање на тему, ” Ђовани Ботезини Живот и дело”. Камерна сала музичког центра у Подгорици.
- 29.3 2023 Стара Пазова, Соло са Дуо Белтанго
- 22-25.4 2023 Ниш, Басиона Фестивал, Мастерклас и Соло наступ са Квинтетом академије, Премијерно Шпергер Концерт бр. 1. клавирска сарадња Сенка Симоновић и Онур Оскаја Контрабас
- 21.5 2023 Београд Народно Позориште, ауторско вече Немање Богуновића, Солиста у три композиције.

АНАЛИЗА ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА

Јавна уметничка презентација

Љубинко Лазић је у оквиру своје јавне уметничке презентације докторског уметничког пројекта одржао концерт, реситал 17. децембра 2023. године у 12 часова, у сали Београдске филхармоније у Београду, којем су присуствовали сви чланови именоване комисије. За концерт је планиран следећи програм:

Ђовани Ботезини: *Концерт за контрабас и оркестар у ха-молу*

Ђовани Ботезини: *Гранд дуо за виолину и контрабас*

Солисти: Љубинко Лазић контрабас, Марко Јосифоски виолина

Камерни ансамбл „13 гудача“, диригент Срђан Сретеновић

Друга тачка програма *Гранд дуо Ђованија Ботезинија*, која је била само необавезни додатак главне тачке уметничке презентације кандидата Љубинка Лазића, није изведена због болести виолинисте Марка Јосифоског. То није угрозило интегритет ове презентације с обзиром на већ веома захтеван програм са *Концертом* у ха-молу Ђованија Ботезинија.

Предмет докторског уметничког пројекта су композиције за контрабаса Ђованија Ботезинија сагледане кроз призму интерпретације са особеностима белканто стила. Његова дела се и данас сматрају врхунским интерпретативно-техничким захтевом за сваког контрабасисту. Компонована у 19. веку његова остварења за тај инструмент су под јаким утицајем италијанске оперске музике, са елементима романтичарског виртуозитета типа Паганинија, Вјењавског и других. Композиције за контрабас Ђованија Ботезинија

сматрају се огромним искораком у поље солистичке музике за контрабас компоноване највиртуознијим музичким језиком.

Докторанд Љубино Лазић, извео је *Концерт* Ђованија Ботезинија у ха-молу на изузетно високом нивоу, како техничком тако и уметничком, о чему сведочи аудио видео снимак са наступа. На овај начин, Љубинко Лазић је и на практичном нивоу показао и доказао своје претпоставке у вези елемената белканто стила у делима Ђованија Ботезинија, са свим својим специфичностима и захтевима, у чему му је помогао и такође висок ниво уметничког доприноса ансамбла који га је пратио.

Овим је успешно заокружено тумачење ових дела кроз интерпретативно техничку анализу, што јесте нови допринос контрабасистичкој пракси солистичког свирања.

Анализа писаног рада докторског уметничког пројекта

Писани део рада докторског уметничког пројекта докторанда Љубинка Лазића под називом *Елементи белканто стила у делима за контрабас Ђованија Ботезинија* садржи све елементе који су утицали на формирање његове уметничке интерпретације. Рад чине увод, пет поглавља, закључак и списак коришћене литературе, електронских извора и попис партитура из којих су преузети нотни примери.

У уводном делу (поглавље 1, стр. 4-7)) аутор је представио предмет и циљ рада, као и истраживачке методе које је користио у процесу истраживања. У односу на методе пројектовао је реализацију крајњих закључака. Представио је контекст времена у коме је живео и стварао Ђованија Ботезинија, извођачку праксу усмерену ка извођаштву и главне тачке његове инспирације која је упориште имала у оперској пракси тога доба, конкретно у музици Ђузепе Вердија.

У другом поглављу (стр. 8-18) – *Ђовани Ботезини – живот и дело* – представљени су најзначајнији биографски подаци. Осим личних, они обухватају и информације о најзначајнијим педагозима контрабаса његовог доба који су имали велики утицај на развој интересовања музичара за тај инструмент, а који су истовремено били аутори различитих педагошких метода, израслих из извођачке праксе, на основу којих су се развијале и различите школе контрабаса. Указао је и на најзначајније Ботезинијеве савременике, са којима се сусрео још за време студије, са којима је први пут извео и нека од својих дела. Кроз ово поглавље систематично је представљен и његов професионални пут оркестарског музичара и диригента, композиције и концертне турнеје по свету. Биографске податке поткрепљују цитати у тексту, који су функцији стицања шире слике о Ботезинијевом животу и раду.

У оквиру тог поглавља се, у функцији биографских података, појављује појам *белканто стила* у музици за контрабас.

Треће поглавље (стр. 19-27) – *Вокална и инструментална музика у Италији* – представља историјски преглед стваралачке праксе у домену та два жанра у италијанској музици епохе романтизма, уз навођење најзначајнијих представника. Под појмом „вокално-инструментална музика“ тумачена су оперска остварења, као и композиције ораторијумског типа (за солисте, хор и оркестар), намењене концертном подијуму.

У оквиру потпоглавља *Опера у Италији у 19. веку* сагледане су све жанровске праксе – појава буфо и опере и опере серије, као и веризма, у другој половини столећа и наведени су главни представници. У потпоглављу *Белканто (belcanto)* у историјском смислу је сагледана појава тог карактеристичног стила лепог певања у вокалној стваралачкој пракси и представљене су њене особености. Указано је на највеће учитеље, али и извођаче, као и на композиторе који су га неговали у својим делима.

Потпоглавље *Инструментална музика у Италији у 19. веку* представља композиторску праксу писања за соло инструменте, камерне саставе и оркестар и наводи главне ствараоце у чијим је опусима она имала највећи значај. Сагледана је у односу на стваралачку праксу 18. века, у којој је инструментална музика доминирала, а потом и 19. века у коме је стварана у сенци опере. На крају поглавља поменути су и истакнути композитори инструменталне музике 20. века, чији су учитељи својим опусима обележили претходно столеће.

Поглавље број 4 (28-43) – *Ботезинијева метода свирања на контрабасу (1869)* – представља једно од најзначајнијих дела уџбеничке литературе за контрабас, чији је аутор Ђовани Ботезини. Започиње историјским прегледом методике наставе и представљањем различитих школа свирања на контрабасу – италијанске, прашке и немачке.

Анализа Ботезинијеве *Методe* систематично представља педагошке смернице тог уџбеника. У том смислу поглавље је и богато илустровано фотокопијама слика из књиге, на основу којих се прецизније могу пратити предложени поступци. Анализа је урађена по поглављима и у функцији је главне теме рада. У фокусу самосталног потпоглавља је једна од најзначајнијих техника свирања на контрабасу – *Флажолети*. Разлог за то је чињеница да управо флажолети имају значајну улогу у белкантистичком фразирању у Ботезинијевој музици, те је техника систематично представљена, уз фотографије које употпуњују садржај.

Као самостално потпоглавље, у оквиру четвртог поглавља је анализирана и Ботезинијева метода у савременој педагогији, која се бави сагледавањем њене присутности и функционалности у савременом извођаштво. Посебно је значајно што је аутор указао и на недостатке Ботезинијеве методе уз адекватна образложења.

У петом поглављу (стр. 44-73) представљени су Ботезинијеви концерти за контрабас и оркестар. Анализирани су хронолошки, по датуму њиховог настанка, а обухваћени су: *Концерт бр. 1 А-дур - Concerto di Bravura*, *Концерт бр. 2 ха-мол - Concertino in Do minore*, *Концерт бр. 3 фис-мол - Gran Concerto in Sol minore* и *Концерт*

бр. 4 *E Dux - Concerto Cerrito* са ставовима: *Recitativo – Andante – Aria – Brilliant variations*. Такође, аналитички су посматрани и концерти за два контрабаса са оркестром: *Gran Duo Concertante per due Contrabassi, Passione Amoroso per Due Contrabassi* и *Fantasia dale canzonetta di Rossini per due Contrabassi*. У овом поглављу анализи су подвргнути и дупли концерти са контрабасом: *Gran Duo Concertante Clarinet e Contrabasso, Duo Concertante sur themes des Puritani per Violoncello e Contrabasso* и *Gran Duo Concertante*, за виолину и контрабас.

Анализом су обухваћени елементи интерпретације са фокусом на виртуозитет и модалитете појавности белканто стила у Ботезинијевој музици. Указано је на је на историјске контексте њуховог настанка, прва и најзначајнија извођења

Бројним примерима из различитих ставова илустрована је анализа, као и цитатима из критика приликом извођења или значајних сегмената из литературе који потврђују ауторски став.

Ово поглавље је најобимније и истраживачки је у функцији практичног објашњења теме овог рада. Томе посебно доприноси потпоглавље *Ботезинијева техника свирања контрабаса*, у оквиру кога се аутор посебно бави техничким елементима интерпретације кроз засебне целине: „Гудало и вођење гудала“, „Вибрато“, „Портамент“, „Портато“, „Легато“, „Спикато“, заокружујући своја запажања тумачењем „Агогике и артикулације“.

Шесто поглавље (74-86) - *Елементи и технике свирања белканто стила у делима за контрабас и клавир* - засновано је на анализи Ботезинијевих оперских парафраза, елџија, тема са варијацијама, дела која су асоцијативно писана на стилове других композиција и транскрипције, у функцији могуће примене методе у извођењу у стилу белканта.

Закључак (стр. 87-88) представља сублимацију научних закључака и њихову парктичну примену у функцији савремене извођачке праксе.

На крају рада налази се списак литературе броји 31 наслов књига и научних радова који припадају домену стручне литературе и енциклопедијске грађе. У оквиру литературе је и вебографија (5 линкова), попис интервјуа, као и списак партитура из којих су преузети нотни примери.

ОЦЕНА ОСТВАРЕНИХ РЕЗУЛТАТА И КРИТИЧКИ ОСВРТ РЕФЕРЕНАТА

Резултат истраживања, приказаног у писаном делу рада докторског уметничког пројекта, Љубинко Лазић је на најбољи начин испољио кроз наступ на концерту у оквиру своје јавне уметничке презентације. Током интерпретације *Концерта за контрабас и оркестар у ха-молу* Ђованија Ботезинија, уз ансамбл „13 гудача“, којима је дириговао Срђан Сретеновић, приказао је суштинско разумевање Ботезинијевог музичког израза на високом професионалном нивоу. Његов начин интерпретације је сугестиван,

комуницира са публиком, експресиван. Представио га је истовремено као снажног и темпераментног извођача, истовремено музикалног и поетичног, што као особености у потпуности звучно комуницирају са истраживањем које је спроведено у писаном делу рада. На наступу је остварио неподељени утисак комисије о изузетно успешно постигнутом резултату на концертном подијуму.

У писаном делу рада представљени су чиниоци који су утицали на ток осмишљавања интерпретације и у том смислу информације и запажања која се налазе у њему јесу значајна смерница за сваког извођача на овом инструменту у правцу обликовања сопствене интерпретације. У том смислу комисија похваљује и резултат који је кандидат представио у писаном делу докторског уметничког пројекта, будући да је реч о тексту који је писан јасним и концизним језиком, утемељеном на релевантним изворима, односно адекватној аналитичкој апаратури. Аутор је веома сложену тему успешно систематизовао и проблематизовао у служби надоградње сопственог интерпретаторског искуства. Он је материји приступио професионално, уз строго поштовање научне методологије, испољивши креативност и радозналост да теми приступи из различитих визура.

ЗАКЉУЧАК СА ОБРАЗЛОЖЕЊЕМ УМЕТНИЧКОГ ДОПРИНОСА ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА

Докторски уметнички пројекат Љубинка Лазића у целини представља неоспорно веома успео подухват, вишеструко користан у домаћој музичкој јавности.

Концерт, као део јавне уметничке презентације и као укупни резултат истраживања писаног рада докторског уметничког пројекта, представља вредан уметнички чин реализован убедљиво и на веома високом професионалном нивоу који је оставио на Комисију и публику врло интензиван утисак.

На основу свега наведеног Комисија за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта Љубинка Лазића под називом *Елементи белканто стила у делима за контрабас Ђованија Ботезинија* сматра да је кандидат испунило све предвиђене услове и захтеве на докторским уметничким студијама и једногласно предлаже Наставно-уметничко-научном већу Факултета музичке уметности и Сенату Универзитета уметности да прихвати овај Извештај и одобри јавну одбрану докторског уметничког пројекта.

У Београду,
07.05.2024.године

Комисија:

мр Гордана Матијевић Недељковић,
редовни професор ФМУ, председник Комисије

др ум. Слободан Герић, редовни професор ФМУ, ментор

др Александра Паладин, доцент,
Факултет савремених уметности, коментор

др ум. Срђан Сретеновић, редовни професор ФМУ

др ум. Мина Менделсон, редовни професор
Факултета уметности у Нишу